

Helsingin kihlakunnan poliisilaitos
Rikostarkastaja Ilkka Koskimäki

Asia: Esitutkintapyyntöä täydentäminen 6070/RTO/R/125437/01
Viite: Ilkka Koskimäen kirjelmä B434/RTO/01/14.6.2001

SETELI RY:N VASTAUKSET

(numerointi vastaa kysymysten numerointia)

1.

Yt-menettelyn perusteet

PTHK:n sijoittamishanke pois pääkaupunkiseudulta on selvästi yt-lain ainakin sen 7 §:n ensimmäisen momentin 1) - 5) ja 10) kohtien mukainen yhteistoimintamenettelyn piiriin kuuluva asia, josta 8 §:n perusteella on neuvoteltava.

PTHK:n koko henkilöstö on poliisiosaston alainen. Yt-lain 4 §:n mukaisesti yhteistoiminnan osapuolia ovat virasto ja sen henkilöstö; eli tässä poliisiosasto ja sen henkilöstö ja heidän edustajansa.

Yt-lain 8 §:ssä tarkoitetun yhteistoimintamenettelyn toteuttamista varten poliisiosastolle on asetettu lain 5 §:n tarkoittama yhteistoimintaelin, sekä lisäksi yksikötasoille omat yt-elimensä sopimalla siitä lain 15 §:n tarkoittamalla sopimuksella poliisiosaston ja asianomaisten henkilöstöjärjestöjen välillä. Seteli on sopimukseen osallinen ja sillä on poliisiosaston valtakunnantason poliisin yhteistoimintaneuvottelukunnassa edustaja (jäsen), ja lisäksi jäseniä yksikötasojen yt-elimissä. Liite 5.

Poliisiosaston yt-sopimuksessa on lain 15 §:n mukaisesti yt-menettelyä yksilöity ja täsmennetty. Esimerkiksi sopimuksen 15 §:ssä määritellään *työryhmien asettamista* koskevia ehtoja; koskien lain 8 §:n 1 momentin tarkoittamaa neuvotteluvelvoitetta.

PTHK:n sijoittamishanketta ja henkilöstöä koskevat kysymykset on siis edellä olevan mukaisesti, yt-lakiin perustuen käsiteltävä aina poliisin yhteistoimintamenettelyssä, riippumatta siitä kuka on hankkeen toimeksiantaja. Lisäksi on noudatettava yksikötason yt-menettelyä.

Yt-lain 8a §:n määräaikoja on myös noudatettava joka kerta erikseen kun uusi neuvottelu-esitys tehdään. Tässä tapauksessa määräaika on aina viisi päivää, koska kyse on PTHK:n

koko henkilöstön siirtohankkeista toiselle paikkakunnalle tai ainakin toisiin tehtäviin ja se voi johtaa yhden tai useamman henkilön osa-aikaistamiseen, irtisanomiseen tai lomauttamiseen. Nämä ovat hyvin todennäköisiä, koska yksikään PTHK:n yli 60 hengen henkilöstöstä ei ole ilmoittanut siirtyvänsä Rovaniemelle; ainoastaan kaksi henkilöä hankkeen alkuvaiheessa, jolloin Hämeenlinna oli esillä sijoituspaikkana, ilmoitti harkitsevansa siirtoa.

Teot ja laiminlyönnit

Poliisiosastolla ja KRP:llä ei ole ollut vireillä mitään omia PTHK:n sijaintiin liittyviä suunnitelmia. Kaikki toimeksiannot näistä hankkeista on poliisiosastolle määrännyt Pekka Kilpi. Poliisiosasto on siten ohitettu sen päätävävaltaan kuuluvassa asiassa, kuten myös KRP. Ylijohtaja Pekka Kilven toimeksiannot ovat samalla tehneet yt-lain 8 §:n yhteistoimintamenettelyn lain mukaisen noudattamisen mahdottomaksi. Samoin on rikottu myöskin valtion yleistä sekä poliisin yhteistoimintasopimuksia. Seuraavassa näistä tarkennuksia.

Ensimmäinen työryhmä

Vt. Kansliapäällikkö Kilven määräämän ensimmäisen PTHK-työryhmän (joulukuun työryhmä) toimeksianto koski PTHK:n sijoituspaikan selvittämistä ja siirtoesityksen tekemistä pääkaupunkiseudun ulkopuolelle. Eli käsiteltiin täysin selvästi yt-menettelyn piiriin kuuluvaa asiaa

Toimeksiannon mukaisesti asiassa ei suoritettu minkäänlaista yt-menettelyä. Työryhmän asettamista ei käsitelty poliisin yt-neuvottelukunnassa, eikä henkilöstö tai järjestöt olleet työryhmästä edes tietoisia. Poliisiosasto pantiin Setelin käsityksen mukaan vain toteuttamaan ylijohtaja Kilven toimeksianto.

Yt-lain 8 §:n neuvotteluvelvoitteen ja sen perusteella solmitun valtion yt-sopimuksen 11 §:n sekä poliisin yt-sopimuksen 15 §:n mukaisesti työryhmän asettaminen olisi tullut ehdottomasti käsitellä poliisin yt-neuvottelukunnassa ja myöskin KRP:n yt-elimessä. Neuvotteluvelvoite laiminlyötiin. Myöskin lain 11 §:n mukaista tiedottamisvelvoitetta rikottiin.

Seteli katsoo, että mainitut vt. kansliapäällikkö Kilven epäillyt laiminlyönnit ovat yt-lain 16 §:n rangaistussäännösten nojalla rangaistavia.

Toinen työryhmä

Poliisin yt-neuvottelukunnan 16.1.2001 kokouksessa todettiin yksimielisesti, ettei PTHK-kysymystä voida tässä kokouksessa käsitellä, koska materiaalia ei ole voitu toimittaa jäsenille yt-lain ja -sopimuksen edellyttämällä tavalla, eli viisi päivää ennen kokousta. Materiaali jaettiin vasta tässä kokouksessa. Tämän takia sovittiin, että neuvottelukunta kokoontuu seuraavan kerran 22.1., jolloin asian käsittelyä jatketaan. Liite 6.

Tästä välittämättä ja yt-lain vaatiman määräajan vastaisesti ja ilman yt-menettelyä Kilpi määräsi poliisiosaston välittömästi asettamaan uuden työryhmän. Kilven määräämästä työryhmästä, ilman sen määräaikaa, ilmoitettiin Setelille 18.1.2001 päivätyllä ja 19.1. saapuneella poliisiosaston kirjeellä. Liite 7. Maanantaina 22.1. ylijohtaja Kilven määräyksestä poliisiylijohtaja Reijo Naulapää asetti työryhmän määrääjäksi 24.1.2001, eli muodolliset ja työn kannalta täysin mahdottomat 2 päivää. Liite 8 ja Liite 4.

Vt. Kansliapäällikkö Kilpi yksin saneli työryhmän toimeksianton ja aikataulun. Yt-menettelyn neuvotteluvaihe laiminlyötiin ja poliisiosasto sivuutettiin. Järjestöille tarjottiin muodon vuoksi edustus työryhmässä, mutta se ei korvaa eikä täytä yt-menettelyä, eli yt-neuvotteluvaihetta. Seteli ilmoitti työryhmän kokouksessa 22.1. työryhmän asettamisen laittomuudesta. Liite 9. *Kaikki henkilöstöjärjestöjen edustajat totesivat työryhmän raportissa yt-lain ja -sopimusten laiminlyönnit.* Liite 10.

Työryhmän asettaminen; toimeksianto, määräaika ja kokoonpano, olisi pitänyt käsitellä yt-lain ja -sopimusten mukaisesti poliisin yt-neuvottelukunnassa ja aikaisintaan viiden päivän kuluttua kokouskutsusta (neuvotteluesityksestä). Tällöin olisi myös tullut noudattaa yt-lain 9 §:n mukaisesti neuvotteluvaiheen sisällön toteutumista. Nämä Kilven toimesta tahallisesti kokonaan laiminlyötiin. Kilven yt-lain vastaisesta menettelystä johtuen ei toisen työryhmän tehtävän päätyttyä 24.1. PTHK:n sijoittamispäätöksen käsittelylle ollut laillista pohjaa.

Seteli katsoo, että Kilven epäillyt laiminlyönnit ovat yt-lain 16 §:n nojalla rangaistavia.

Kolmas työryhmä

Edellä mainittujen yt-lain vastaisten virkatoimiensa seurauksena vt. kansliapäällikkö Kilven oli pakko joko asettaa vielä kolmas samaa asiaa selvittävä työryhmä tai luopua PTHK:n siirtohankkeista, koska laillista perustaa siirtopäätöksen tekemiselle ei ollut. Kilpi valitsi kolmannen työryhmän ja saneli kaksi päivää edellisestä, eli 26.1. poliisiosastolle uuden työryhmän toimeksianton, joka vastasi kahta edellistä. Kilpi ei hyväksynyt sanelemaansa toimeksiantoon poliisin yt-neuvottelukunnassa 31.1. siihen henkilöstön edustajien esittämiä tarkennuksia vaan otti koko työryhmän asettamisen kokonaan pois poliisiosastolta Kilven itsensä esittelystä ministerin päätettäväksi. Poliisiosasto ilmoitti tästä muutoksesta järjestöille 1.2.2001 päivätyllä kirjeellään. Mitään lain vaatimaa yt-menettelyä ei millään tasolla työryhmän asettamisesta suoritettu. Poliisiosasto ja KRP oli sivuutettu omassa asiassaan. Henkilöstöjärjestöt saivat esittää edustajansa työryhmään ilman mahdollisuutta vaikuttaa työryhmän toimeksiantoon. Ministeriö/Kilpi laiminloi yt-lain mukaisen neuvotteluvaiheen kokonaan. Liite 11.

Kolmannenkin työryhmän asettaminen olisi tullut käsitellä poliisin yt-neuvottelukunnassa ja neuvotteluesitys työryhmän asettamisesta tehdä vähintään viisi päivää ennen yt-menettelyn aloittamista. Henkilöstön edustajille olisi pitänyt varata todellinen vaikuttamismahdollisuus

työryhmän toimeksiantoon koska PTHK:n hajasijoittamishanke koskee erityisesti koko sen henkilöstön asemaa.

Ylijohtaja Kilven menettely oli räikeästi sekä yt-lain ja -sopimusten kirjaimen että sisällön vastaista. Toimeksiannon tarkoituksensuuntaisella ja tiukalla rajaamisella Kilpi esti työryhmää selvittämästä asiaa kaikilta tarpeellisilta osiltaan. Toisaalta Kilpi jätti ministerin päätösesitystä valmistellessaan kaikkien kolmen työryhmän ja muiden asiantuntijatahojen yksituumaiset hajasijoittamista vastaan osoittavat selvitykset käytännössä kokonaan huomioimatta. PTHK:n hajasijoituspäätökselle ei Kilven yt-menettelyn laiminlyöntien takia ollut, eikä edelleenkään ole laillista perustaa.

Seteli katsoo, että Kilven epäillyt laiminlyönnit kolmannenkin työryhmän asettamisen osalta ovat yt-lain 16 §:n nojalla rangaistavia.

2. Vastaus kysymykseen esitetty jo edellä; eli ensimmäisen työryhmän kohdalla yt-menettely laiminlyötiin kokonaisuudessaan.
3. Valtion yhteistoimintalain 1 §:n mukaisesti yhteistoiminnan tarkoituksena on antaa henkilöstölle vaikutusmahdollisuus työhönsä ja työoloihinsa vaikuttavaan, viraston toimintaa koskevaan päätöksentekoon ja samalla edistää valtionhallinnon toiminnan tuloksellisuutta ja taloudellisuutta. Tätä tarkoitusta on vielä täsmennetty valtion yhteistoimintasopimuksen 3 §:ssä siten, "että virastojen henkilöstö käyttää yhteistoiminnassa asiantuntemustaan osallistumalla päätöksenteon valmisteluun." Tämä tarkoittaa myöskin työryhmissä tapahtuvaa valmistelua.

Lain tarkoituksen toteutumista varten on yhteistoimintasopimuksen 11 §:ään otettu määräykset työryhmien asettamisen yt-menettelystä; työryhmien kokoonpanosta ja toimeksiannosta. Tässä pykälässä määrätään henkilöstön edustuksesta työryhmissä.

Edellä olevan mukaisesti työryhmissä tulee yt-lakiin perustuen olla henkilöstön edustus. Yt-lain neuvotteluvuorituksen toteutumisen kannalta on välttämätöntä, että kun virasto aikoo asettaa työryhmän käsittelemään yt-menettelyn piiriin kuuluvaa asiaa, niin työryhmän kokoonpano ja toimeksianto käsitellään yt-menettelyssä. Tällöin otetaan kantaa, vaikutetaan, sovitaan tai päätetään yhdessä myös henkilöstön edustuksesta työryhmässä. Mikäli virasto asettaa työryhmän yksipuolisesti ilman yt-menettelyä, niin silloin henkilöstöltä evätään lain mukainen vaikutusmahdollisuus päätöksenteon valmisteluun. *Peruste henkilöstön edustukseen työryhmissä löytyy siis yt-laista, jota perustetta on sopimuksilla täsmennetty.*

4. Sijoittamisasia on ollut käsiteltävänä yt-menettelyssä ensimmäisen kerran 16.1.2001 poliisin yt-neuvottelukunnassa, jolloin vuoden 2000 joulukuun alussa Kilven toimeksiannosta asetetusta ensimmäisestä työryhmästä saatiin ensimmäinen tieto, kuten edellä selostettu.

Sen jälkeiset tapahtumat ja Setelin mukana olo ja tiedon saanti on myöskin edellä selostettu toisen ja kolmannen työryhmän yhteydessä. Poliisin yt-neuvottelukunnan jäsenenä Setelin edustaja on saanut tiedon yt-kokouksista normaalisti neuvottelukunnan sihteeriltä, kuten muutkin.

Ensimmäisen työryhmän asettamisesta ja sen työstä ei siis saatu mitään tietoa, eikä sen asettamisen osalta ollut mitään yt-menettelyä. Työryhmän raportti ja muuta aineistoa jaettiin ensimmäisen kerran vasta 16.1. poliisin yt-neuvottelukunnan kokouksessa. Materiaali olisi tähän kokoukseen pitänyt lain mukaan toimittaa viisi päivää ennen, josta johtuen asiaa ei tällöin voitu käsitellä.

Kutsu uudesta 22.1. pidettävästä kokouksesta jaettiin tässä 16.1. kokouksessa. 22.1. kokous sitten peruutettiin, koska Kilpi määräsi uuden (toisen) työryhmän asetettavaksi ilman yt-käsittelyä 18.1. Toisen työryhmän työ päättyi 24.1.

Yt-neuvottelukunta kutsuttiin 25.1. saapuneella kutsulla käsittelemään toisen työryhmän raporttia 31.1. Neuvottelukunnan sihteerin lähetti tästä kokouksesta uuden kutsun 26.1. klo 16.15 faksilla. Kutsussa oli laittomasti asetetun toisen työryhmän raportin käsittely muutettu uuden, eli kolmannen työryhmän asettamisen käsittelyksi, kuten sitten 31.1. kokouksessa tapahtuikin edellä selostetulla tavalla.

Tämän 31.1. kokouksen jälkeen Kilpi kuitenkin otti kolmannen työryhmän asettamisen pois poliisiosastolta, eikä mitään yt-menettelyä suoritettu. Kolmannen työryhmän raporttia sen valmistuttua 28.2. ei ole poliisin yt-neuvottelukunta millään tavalla käsitellyt. **Liite 11.**

Yt-menettely ei täten ole minkään työryhmän osalta toteutunut lain mukaisena. Kilven valmistelemalle PTHK:n siirtopäätökselle ei siten ole olemassa laillista perustaa yt-menettelyssä Kilven tekemien laiminlyöntien takia.

5. Valtion virastojen ja laitosten yhteistoimintasopimuksen sekä poliisin yhteistoimintasopimuksen vastainen menettely voi olla rangaistava yt-lain 16 §:n perusteella, koska sopimuksilla on lain mukaisesti täsmennetty ja yksilöity (ei laajennettu tai muutettu) lain tarkoitusta. Tämän vastainen menettely kohdistuu siis suoraan lain tarkoitusta vastaan ja on siten rangaistavaa.

Pelkästään rangaistavaa on myös se, kun puheena olevaan ensimmäiseen työryhmään ei otettu henkilöstön/henkilöstöjärjestön edustajaa, eikä asiaa edes käsitelty yt-menettelyssä. Tällä evättiin henkilöstön vaikutusmahdollisuus omaa työtään koskevan päätöksenteon valmisteluun ja samalla yt-neuvotteluveto laiminlyötiin.

6. Poliisiosastolla tai KRP:llä ei ollut mitään PTHK:n sijoittamista koskevia suunnitelmia, eikä siten myöskään mitään tarvetta yt-menettelyyn asiassa. Kaikki sijoittamista koskevat hankkeet ja toimeksiannot tulivat poliisiosastolle Setelin tietojen mukaan Pekka Kilveltä. Poliisiosasto pantiin vain toteuttajan asemaan, kuten Liite 2:sta käy ilmi.

Kilven antamat toimeksiannot sisälsivät ensimmäisen työryhmän asettamisen ilman yt-menettelyä ja henkilöstön edustajia, toisen työryhmän osalta yt-lain vastaisia määräaikoja ja ilman yt-menettelyä, sekä kolmannen työryhmän asettamisen ottamisen kesken kaiken pois poliisiosastolta ja sen Kilven itse asettamisen lain vastaisesti ilman mitään yt-menettelyä.

Seteli katsoo, että tässä tapauksessa toimeksiantajan, eli Pekka Kilven olisi poliisin ylijohdon esimiehenä tullut huolehtia siitä, että hänen määräyksiään voivat hänen alaisensa laillisesti noudattaa. Kilpi on Setelin mielestä vastuussa laittomien määräysten antamisesta ja myös niiden toteuttamisesta.

7. Mikäli tässä jätetään huomioimatta, että Setelin mielestä koko prosessille ei ole ollut laillista perustaa, esitutkintapyyntöissä selvitetystä syistä johtuen, eikä siten myöskään millekään yt-käsittelylle, niin sen jälkeen voidaan tarkastella mitä olisi tullut tehdä toisin ja mitä jättää tekemättä.

Ensimmäinen työryhmä olisi pitänyt jättää asettamatta, koska yt-menettely laiminlyötiin ja henkilöstön edustus puuttui työryhmästä.

Toinen työryhmän asettaminen; toimeksianto ja kokoonpano olisi tullut käsitellä yt-sopimusten mukaisesti poliisin yt-neuvottelukunnassa ja lisäksi KRP:n yt-elimessä.

Työryhmän asettaminen olisi myös tullut joka tapauksessa käsitellä vasta sen jälkeen kun käytettävissä olisi ollut valtioneuvoston hajasijoittamisesta antamat ohjeet; eli aikaisintaan 1.5.2001, jolloin ohjeet tulivat voimaan. Työryhmässä olisi tullut olla henkilöstön riittävä edustus, jotta yt-lain ja yt-sopimusten tarkoittama henkilöstön vaikuttaminen omaa työtään ja työolojaan koskevaan päätöksenteon valmisteluun ja päätöksentekoon olisi toteutunut. Työryhmän toimeksiannon olisi pitänyt sisältää asiassa kaiken oleellisen selvittämisen; nyt toimeksianto rajattiin koskemaan vain PTHK:n uuden sijoituspaikan valitsemista neljän annetun paikkakunnan joukosta.

Työryhmän raportti olisi sen jälkeen tullut viiden päivän kutsuaikaa noudatten käsitellä poliisin yt-neuvottelukunnassa ja KRP:n yt-elimessä kannanottoja varten. Jatkokäsittely olisi riippunut kannanotoista yt-lain 9 §:n mukaisesti.

- Kolmatta työryhmää ei olisi tarvittu ollenkaan.

8. Sen tiedon perusteella mitä Seteli on saanut katsomme, että vastuu epäilemästämme rangaistavasta yt-lain rikkomisesta olisi yksin ylijohdaja Pekka Kilvellä.

Asiakirjatodisteet

- 5) Sopimus yhteistoiminnasta poliisissa /16.10.1996

Todistusteema:

Poliisin kaikessa yt-menettelyssä noudatettava sopimus. Tätä sopimusta tuli noudattaa PTHK:n sijoittamisselvityksissä. Määritellään muun muassa työryhmien asettaminen

- 6) Poliisin yhteistoimintaneuvottelukunnan pöytäkirja 16.1.2001 kokouksesta 1/01

Todistusteema:

PTHK-asian yt-käsittelyn yksimielinen siirtäminen seuraavaan 22.1. kokoukseen; ko. kokouksen kokouskutsun mukaisesti. Yt-käsittelyssä vaadittavan viiden päivän kutsumisajan yksimielinen toteaminen.

- 7) Sisäministeriön poliisiosaston kirje 18.1.2001/SM-2000-02007/YI-61

Todistusteema:

Uuden työryhmän (toisen) asettaminen ilman yt-menettelyä vt. kansliapäällikkö Kilven toimeksiannosta (Liite 4); ilman määräaikaa. Yt-menettelyn laiminlyönti.

- 8) Poliisiylijohtaja Reijo Naulapään kirje 22.1.2001/SM-2001-02007/YI-61

Todistusteema:

Kahden päivän työryhmän määrääjän määrääminen Kilven määräyksestä. Yt-menettelyn laiminlyönti Kilven vaatimuksesta (liite 4).

- 9) Toisen PTHK-työryhmän 22.1.2001 pöytäkirja

Todistusteema:

Setelin edustajan kannanotto työryhmän laittomuudesta. ja vaatimus yt-menettelyn noudattamisesta. Henkilöstöedustajien toteamus työryhmän toimeksiannon ristiriidasta koordinaatiotyöryhmän tehtävien kanssa. Yt-menettelyn laiminlyönti.

- 10) Toisen PTHK-työryhmän raportti 24.1.2001/SM-2000-02007/YI-61

Todistusteema:

Työryhmän menettelyä koskevat henkilöstöjärjestöjen edustajien kannanotot (raportin kohta 5.). Toteamukset yt-lain ja -sopimusten vastaisesta menettelystä. Asian jatkokäsittelylle ei työryhmän raportin pohjalta ole laillisia edellytyksiä. Yt-menettelyn laiminlyönti.

- 11) - Poliisin yt-neuvottelukunnan kaksi erilaista kokouskutsua 31.1.2001 kokoukseen 2/2001. - Poliisiosaston toimesta asetettavan PTHK-työryhmän asettamispäätösluonnos 2.2.2001/Luonnos/SM-2000-; asettajina poliisiylijohtaja ja ylitarkastaja.

- Seteli ry:n yt-edustajan esitys työryhmän toimeksiannon tarkistamiseksi ja tätä koskeva Seteli ry:n neuvotteluesitys 23.1.2001.

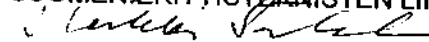
- Polisosaston kirje 1.2.2001/SM-2000-02007/YI-61, jossa ilmoitetaan ministeriön asettavan työryhmän poliisiosaston sijasta; tätä koskeva työryhmän ministeriön asettamispäätös-luonnos; .2.2001/Liite/Luonnos/SM-200-; asettajina sisäministeri ja ylijohtaja.

Todistusteema:

Kolmannen PTHK-työryhmän asettamispäätöksen ottaminen pois poliisiosastolta ministeriölle Kilven esittelystä ministerin päätettäväksi ilman mitään yt-menettelyä. Poliisiosaston sivuuttaminen ja yt-menettelyn laiminlyönti. Työryhmän toimeksiannon sanelu Kilven toimesta. Henkilöstön vaikutusmahdollisuuden epääminen työryhmän asettamisessa; yt-neuvotteluvetoitteen laiminlyönti.

Helsingissä 27. kesäkuuta 2001

SUOMEN ERITYISTEKNISTEN LIITTO SETELI RY

Heikki Santala, puheenjohtaja
poliisin yt-neuvottelukunnan jäsen
0400-801141

B/434/RTO/01

HELSINGIN KIHlakUNNAN
POLIISILAITOS
Talous- ja omaisuusrikosyksikkö

14.6.2001

Suomen Eritylsteknisten Liitto Seteli ry
asiamies AA Pertti Virolainen
Asianajotoimisto Impola & Virolainen Oy
Arkadiankatu 21 B 25
00100 Helsinki

Esitutkintapyyntöön täydentäminen 6070/RTO/R/125437/01

Olette tehneet esitutkintapyyntöön poliisin tietohallintokeskuksen (jälj. PTHK) sijoittamiseen liittyvästä rikosepäilystä. Asiasta on laadittu yo. rikosilmoitus.

Pyydämme selvitystä ja kannanottoa alla oleviin asioihin.

1. Millä perusteella katsotte, että puheena olevien työryhmien asettamisessa ja menettelyssä on syytä epäillä rikotun yt-lakia rangaistavalla tavalla? Yt-lain 16 §:n rangaistussäännös viittaa lain 8, 10, 11 ja 14 §:iin, joten näiden säännösten vastainen toiminta voi olla rangaistavaa. Pyydämme teitä tarkentamaan tutkintapyyntöä em. pykälien valossa ja tuomaan esille ne teot ja laiminlyönnit, jotka katsotte olevan rangaistavaa em. rangaistussäännöksen nojalla.
2. Tutkintapyyntöissä (s. 5, 3. lause) todetaan: "Asettamisessa olleen virheen vuoksi poliisin Yt-neuvottelukunnassa..." Mitä virheellä tarkoitetaan? Millä perusteella asettamisessa on tapahtunut virhe?
3. Millä perusteella puheena olevissa työryhmissä tulee olla henkilöstön ja henkilöstöjärjestöjen edustus? Katsotteko, että peruste löytyy nimenomaan yt-laista? (Sopimuksessa yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa on sovittu 11 §:ssä työryhmien asettamisesta).
4. Millä tavoin sijoittamisasia on ollut käsiteltävänä yt-menettelyssä? Miten Seteli ry on ollut mukana, mitä tietoa se on saanut, millä tavoin ja keneltä (Seteli ry:n tietoisuus)?
5. Katsotteko, että valtion virastojen ja laitosten yhteistoimintasopimuksen vastainen menettely voi olla rangaistavaa yt-lain 16 §:n perusteella? Onko pelkästään se rangaistavaa, jos puheena oleviin työryhmiin ei oteta henkilöstön ja/tai henkilöstöjärjestöjen edustajia?
6. Kenen tulee huolehtia siitä, että PTHK:n sijoittamista koskevassa asiassa noudatetaan yt-lakia (perusteltu vastaus)?

Postiosoite
PL 11
00241 Helsinki

Käyntiosoite
Pasilaaukio 13

Puhelin
Vaihe (09) 1891
Koskinmäki (09) 1895440

Telefax
(09) 189 2835
email itikka.koskinmaki@helsinki.poliisi.fi

7. Millainen menettely asiassa olisi ollut yt-lain mukainen (mitä olisi tullut tehdä toisin ja mitä jättää tekemättä)?

8. Katsotteko, että vastuu epäilemistänne rangaistavasta yt-lain rikkomisesta on yksin ylijohtaja Pekka Kivellä?

9. Mitkä ovat ne todennäköiset syyt sen tueksi, että Kilpi on menettelyllään rikkonut yt-lakia sekä käyttänyt virka-asemaansa väärin ja/tai rikkonut virkavelvollisuuteensa (ks. tutkintapyyntö s. 9)? Pyydämme esittämään nämä todennäköiset syyt yt-lain 16 §:n rangaistussäännöksen valossa (ks. säännökset alla).

16 §. (V:1.9.1995 M, A:21.4.1995, SK:693/1995) Rangaistussäännökset. Virastoa työnantajana edustava virkamies tai työntekijä, joka tahallaan tai huolimattomuudesta jättää noudattamatta, mitä 8, 10, 11 tai 14 §:ssä säädetään, on tuomittava viraston yhteistoimintavelvoitteen rikkomisesta sakkoon. Vastuu työnantajaa edustavien henkilöiden kesken määräytyy rikoslain 47 luvun 7 §:ssä säädettyjen perusteiden mukaan.

8 §. Yhteistoimintamenettely. Viraston on ennen 7 §:ssä tarkoitetun asian ratkaisemista neuvoteltava valmisteilla olevan toimenpiteen perusteista, vaikutuksista ja vaihtoehdoista niiden virkamiesten ja työntekijöiden kanssa, joita asia koskee, tai heidän edustajiansa kanssa.

Viraston tulee ennen yhteistoimintamenettelyn aloittamista antaa asian käsittelyn kannalta tarpeelliset tiedot asianomaisille virkamiehille tai työntekijöille sekä asianomaisille henkilöstön edustajille. Nämä tiedot, kuten tiedot suunnitellun vähentämisen perusteista, arvio vähentämisen kohteeksi joutuvien virkamiesten ja työntekijöiden lukumäärästä eri ryhmissä, arvio ajasta, jonka kuluessa suunnitellut vähentämiset aiotaan toteuttaa, sekä tiedot periaatteista, joiden mukaan vähentämisen kohteena olevat virkamiehet tai työntekijät määräytyvät, on annettava kirjallisesti, jos virasto harkitsee vähintään kymmenen virkamiehen tai työntekijän osa-aikaistamista tai irtisanomista taikka lomauttamista yli 90 päiväksi. (V:1.6.1997 L, A:23.5.1997, SK:448/1997)

Yksittäistä virkamiestä tai työntekijää koskeva asia käsitellään ensisijaisesti työnantajan ja tämän henkilön välillä. Milloin työnantaja taikka virkamies tai työntekijä häntä koskevassa kysymyksessä sitä vaatii, on asiasta neuvoteltava myös työnantajan ja asianomaisen henkilöstön edustajan kesken. Asianomaisella hallinnonalalla voimassa oleviin siirtymisvelvollisuutta koskeviin säännöksiin perustuva virkamiehen tai työntekijän siirto toiseen tehtävään, toiseen valtion virkaan tai pysyvästi toiselle paikkakunnalle käsitellään kuitenkin vain työnantajan ja kysymyksessä olevan henkilön välillä. (V:1.6.1997 M, A:23.5.1997, SK:448/1997)

Milloin yhteistoimintamenettelyn piiriin kuuluva kysymys koskee viraston tai sen jonkin yksikön virkamiehiä ja työntekijöitä yleisesti, asia käsitellään asianomaisen henkilöstön edustajan kanssa. Jos tällainen asia koskee useampia henkilöstöryhmiä, joilla on omat edustajansa eikä virastoon ole asetettu 5 §:n 1 momentissa tarkoitettua yhteistoimintaelintä, tulee 1 momentissa tarkoitettu neuvottelu järjestää työnantajan ja kunkin ryhmän edustajien yhteisessä kokouksessa. (V:1.6.1997 M, A:23.5.1997, SK:448/1997)

Sen lisäksi, mitä edellä tässä pykälässä on säädetty, kuuluu yhteistoimintamenettelyyn:

- 1) että 7 §:n 15 kohdassa tarkoitetun yhteistyökoulutuksen sisältöä ja määrää koskevat toimenpiteet suoritetaan sen mukaisesti kuin niistä on tämän lain mukaisessa yhteistoimintamenettelyssä sovittu; ja
- 2) että 7 §:n 17 kohdassa tarkoitetuissa sosiaalitoiminnan alaan kuuluvissa asioissa virasto tekee päätöksen, jollei sen sisällöstä sovita, henkilöstön edustajien, tai milloin päätös koskee vain jotakin henkilöstöryhmää, tämän ryhmän edustajien kannan mukaisesti. (V:1.6.1997 M, A:23.5.1997, SK:448/1997)

Jos yhteistoimintamenettelyssä käsiteltävän asian laajuus tai vaikeaselkoisuus sitä edellyttävät, henkilöstön edustajille on varattava mahdollisuus kuulla kyseisessä virastossa työskentelevää

asiantuntijaa. Jos virasto käyttää ulkopuolista asiantuntijaa sellaisessa tehtävässä, joka tämän lain mukaan kuuluu yhteistoimintamenettelyyn piiriin, myös henkilöstön edustajille on varattava mahdollisuus kuulla kyseistä asiantuntijaa. (V:1.6.1997 L, A:23.5.1997, SK:448/1997)

10 §. Ulkopuolisen työvoiman käyttö. Viraston tulee tiedottaa suunnitellusta, viraston ulkopuolisen työvoiman käyttöä koskevasta sopimuksesta niille henkilöstön edustajille, joiden edustaman henkilöstöryhmän työtehtäviä asia koskee. Asiasta ilmoitettaessa on selvítettävä tällaisen työvoiman suunniteltu määrä, työtehtävät ja sopimuksen kesto aika.

Jos asianomainen henkilöstön edustaja saatuaan 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen viimeistään ilmoitusta seuraavana toisena työpäivänä sitä vaatii, on asiaa käsiteltävä yhteistoimintamenettelyssä, ei kuitenkaan viikkoa pitempää aikaa vaatimuksen esittämisestä. Virasto ei tänä aikana saa tehdä käsittelyn kohteena olevaa sopimusta.

Edellä 2 momentissa tarkoitettua käsittelyä ei kuitenkaan edellytetä silloin, kun tarkoituksena on ulkopuolisella työvoimalla teettää työtä, jota asianomaisen viraston henkilöstö ei vakiintuneen käytännön mukaan suorita tai milloin kysymyksessä on sellainen lyhytaikainen ja kiireellinen työ taikka asennus-, korjaus- tai huoltotyö, jonka teettäminen viraston omalla henkilöstöllä ei ole mahdollista.

11 §. Tiedottamisvelvollisuus.

1 mom. on kumottu L:lla V: 1.6.1997 K, A:23.5.1997, SK:448/1997.

Yhteistoimintamenettelyyn piiriin kuuluvassa asiassa tekemästään ratkaisusta viraston on viivytyksettä tiedotettava asianomaisille virkamiehille ja työntekijöille sekä heidän edustajilleen. (V:1.6.1997 M, A:23.5.1997, SK:448/1997)

Viraston tulee lisäksi esittää henkilöstön edustajille viraston suorittaman palkkatilastoinnin puitteissa palkkatilastot sen mukaisesti kuin asiasta on virkamiehiä ja työntekijöitä koskevissa tilastoyhteistyösopimuksissa sovittu.

Valtion liikelaitoksen, johon sovelletaan valtion liikelaitoksista annettua lakia, tulee lisäksi esittää henkilöstön edustajille liikelaitoksen tilinpäätös viipymättä sen jälkeen, kun valtioneuvosto on hyväksynyt sen, sekä vähintään kaksi kertaa vuodessa selvitys liikelaitoksen taloudellisesta tilasta sekä viipymättä muutokset, jotka olennaisesti poikkeavat mainituissa selvityksissä esitetyistä kehityksestä. (V:1.6.1997 M, A:23.5.1997, SK:448/1997)

Kaksikielisessä kunnassa virasto on velvollinen antamaan 1-4 momentissa tarkoitetut tiedot ja selvitykset myös maan molemmilla kielillä, jos vähemmistönä olevien kieliryhmään kuuluvien lukumäärä on vähintään kymmenen ja enemmän kuin kymmenen prosenttia henkilöstön määrästä.

Pyydämme toimittamaan perustellut vastaukset kohtiin 1-9 kiireellisenä kuitenkin viimeistään 27.6.2001 mennessä. Toivomme vastauksissa näitä kohtia vastaavaa numerointia huolimatta siitä, että sama kohta saattaa sisältää kaksi kysymystä.

Ilkka Koskimäki

Rikostarkastaja Ilkka Koskimäki